

Zamirler

Zamir, bir ismin yerine kullanılan ve cümlede o ismin görevini üstlenen sözcüktür. Dört türü vardır: kişi, işaret, belgisiz ve soru zamiri.

1 Zamir Nedir?

- İsmi yerine kullanılan sözcüktür.
- Yerini tuttuğu ismin görevini yapar.
- İsim tekrarını önler, anlatımı kısaltır.
- İsimler gibi ek alabilir: bana, onu, bunda.

2 Kişi ve İşaret Zamirleri

- Kişi: ben, sen, o, biz, siz, onlar.
- İşaret: bu, şu, o, bunlar, şunlar, onlar.
- "O" insan yerine geçerse kişi zamiridir.
- "O" eşya yerine geçerse işaret zamiridir.

3 Belgisiz ve Soru Zamirleri

- Belgisiz: herkes, kimse, biri, birkaçı, hepsi.
- Belgisiz zamir ismi açıkça söylemez.
- Soru: kim, ne, hangisi, kaç.
- Soru zamirinin cevabı bir isim olur.

4 Zamir mi, Sıfat mı?

- İsmi önünde durup ismi belirtiyorsa sıfattır.
- İsim yoksa ve ismin yerindeyse zamirdir.
- Bu kitap güzel: sıfat. Bu güzel: zamir.
- Virgül varsa zamirdir: Bu, annemin çantası.

Zamir Türleri Özet Tablosu

Zamir türü	Örnek sözcükler	Örnek cümle
Kişi zamiri	ben, sen, o, biz, siz, onlar	Siz bugün iyi oynadınız.
İşaret zamiri	bu, şu, o, bunlar, şunlar	Bunu masaya bırak.
Belgisiz zamir	herkes, kimse, biri, birkaçı	Kimse ödevini unutmamış.
Soru zamiri	kim, ne, hangisi, kaç	Topu kim attı?

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Zamirler: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 KİŞİ ZAMİRİ BULMA

"Kardeşim uyandı, o hemen kahvaltıya oturdu." cümlesindeki zamiri bul.

- 1 Cümledeki isimler: kardeşim, kahvaltı.
- 2 "O" sözcüğü kardeşimin yerine geçmiş.
- 3 İnsanın yerini tuttuğu için kişi zamiridir.

Cevap: "O" sözcüğü kişi zamiridir.

ÖRNEK 2 ZAMİR-SIFAT AYIRIMI

"Şu top benim, şunu sen al." cümlesinde "şu" ve "şunu" sözcüklerinin türü nedir?

- 1 "Şu" sözcüğünden sonra "top" ismi var: sıfat.
- 2 "Şunu" sözcüğünün yanında isim yok.
- 3 "Şunu" bir eşyanın yerini tutuyor: zamir.

Cevap: "Şu" işaret sıfatı, "şunu" işaret zamiridir.

ÖRNEK 3 BELGİSİZ ZAMİR BULMA

"Davetlilerin çoğu geldi, kimse geç kalmadı." cümlesindeki zamirleri bul.

- 1 "Çoğu" kaç kişi olduğunu kesin söylemez.
- 2 "Kimsen" belli bir kişiyi göstermez.
- 3 İkisi de bir ismin yerini belirsizce tutar.

Cevap: "Çoğu" ve "kimse" belgisiz zamirdir.

ÖRNEK 4 SORU ZAMİRİ BULMA

"Bu resimlerden hangisini asalım?" cümlesindeki zamiri bul.

- 1 "Bu" sözcüğü "resimler" isminden önce: sıfat.
- 2 "Hangisini" sözcüğünün yanında isim yok.
- 3 Bir resmin yerini soru yoluyla tutuyor.

Cevap: "Hangisini" sözcüğü soru zamiridir.

ÖRNEK 5 "O" SÖZCÜĞÜNÜN TÜRÜ

"O, güzel şarkı söylüyor." ve "O, rafın üstünde duruyor." cümlelerinde "o" hangi türdedir?

- 1 İlk cümlede "o" bir insanın yerinde.
- 2 İkinci cümlede "o" bir eşyanın yerinde.
- 3 İnsan için kişi, eşya için işaret zamiri.

Cevap: İlki kişi zamiri, ikincisi işaret zamiridir.

MİNİ TEST

Zamirler: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. "Biz yarın pikniğe gidiyoruz." cümlesindeki zamirin türü nedir?

- A) İşaret zamiri B) Kişi zamiri
C) Belgisiz zamir D) Soru zamiri

2. "Herkes sırasına oturdu." cümlesinde "herkes" hangi tür zamirdir?

- A) Kişi zamiri B) İşaret zamiri
C) Soru zamiri D) Belgisiz zamir

3. "Bunları dolaba yerleştir." cümlesinde "bunları" hangi tür zamirdir?

- A) İşaret zamiri B) Kişi zamiri
C) Belgisiz zamir D) Soru zamiri

4. "Sepetteki elmaların hepsi kırmızıydı." cümlesinde "hepsi" hangi tür zamirdir?

- A) Kişi zamiri B) Soru zamiri
C) Belgisiz zamir D) İşaret zamiri

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi zamiri vardır?

- A) Sen yarın erken gel. B) Şu kapıyı kapat.
C) Kimse ses çıkarmadı. D) Hangisi daha ağır?

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "o" sözcüğü sıfattır?

- A) O bugün çok yorgun. B) Onu dün gördüm.
C) O ev çok eski. D) O, bizim öğretmenimiz.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işaret zamiri vardır?

- A) Bu soru kolay. B) Bu yolu biliyorum.
C) Bu kalem yazmıyor. D) Bunu kim getirdi?

8. "Bazı kuşlar göç eder, bazıları kalır." cümlesi için hangisi doğrudur?

- A) İkisi de zamirdir.
B) "Bazı" sıfat, "bazıları" zamirdir.
C) İkisi de sıfattır.
D) "Bazı" zamir, "bazıları" sıfattır.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru zamiri vardır?

- A) Çantamı kim aldı? B) Hangi derisi seversin?
C) Kaç soru çözdün? D) Nasıl bir kitap istersin?

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru zamiri yoktur?

- A) Bunlardan hangisi senin? B) Kaçı sınıfta kaldı?
C) Elindeki ne? D) Kaç gün tatil var?

Cevap anahtarı

1. B · "Biz" insanların yerini tutar.
3. A · "Bunları" eşyaları göstererek yerini tutar.
5. A · "Sen" dinleyen kişinin yerini tutar.
7. D · "Bunu" sözcüğünün yanında isim yoktur.
9. A · "Kim" bir ismin yerini sorar; diğerleri sıfattır.

2. D · Kimlerin oturduğu açıkça söylenmez.
4. C · "Hepsi" elmaların yerini belirsizce tutar.
6. C · "O" sözcüğü "ev" ismini belirtir.
8. B · "Bazı" kuşlar ismini belirtir; "bazıları" ismin yerindedir.
10. D · "Kaç" sözcüğü "gün" ismini belirten sıfattır.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/5-sinif-turkce-zamirler-konu-anlatimi